

Aboon. prijs f 6,- per maand f 16,- per kwartaal bij vooruit bet.
Postabonnementen f 6,50,- per maand. f 17,50 per kwartaal
Advertentie tarieven f 0,40 per mm. Bij contract (tenminste 1000 mm.) f 0,36 per mm
Familieberichten f 0,32 per mm.

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e Jaargang No. 30

Zaterdag, 6 februari 1960

Uitgeverij van der / de /
Gebr. TERLAAK
wvd. CENTRALE BOEKERIJ
D. TERLAAK
AMSTERDAM

Redactie
en
Administratie
Oranjestraat, Loods 13.
Telefoon 171

Geen steun voor socialisten in voorstel over Nw.Guinea

Alle Nederlandse regeringspartijen verwerpen het socialistisch denkbeeld om Nederlands Nieuw-Guinea tot een beheergebied onder auspiciën van de Ver. Naties te maken.

Tijdens het Tweede Kamer-debat over Buitenlandse Zaken noemde de Katholiek, mr. Blaisse dit denkbeeld dat eergisteren naar voren was gebracht door de socialistische partij niet geheel reëel. De regering van Indonesië, aldus de heer Blaisse, zou zich tegen z'n voorstel verzetten en ze zou met Nederland als beheerder helemaal niet accoord gaan.

In de Ver. Naties zou Indonesië bij de

Afro-Aziatische delegatie alles doen om een dergelijk idee te torpederen. De heer Blaisse voegde verder aan dat secretaris-generaal Hammerkjöld al eens te kennen heeft gegeven, dat een oplossing in deze zin er nooit door zou komen. Bovendien zal noch de autochtone bevolking van Nieuw-Guinea, noch Australië z'n stap kunnen begrijpen.

MacMillan over Afrika-reis

De Britse premier MacMillan heeft in een gezamenlijke zitting van beide huizen van het Zuid-Afrikaanse parlement gezegd dat in de nationale politiek rekening gehouden moet worden met de veranderende wind die over het Afrikaanse continent waait. MacMillan brengt op het ogenblik een bezoek aan de Unie aan het slot van zijn reis door Afrika.

Gisteren keerde hij naar Londen terug. Hij wees op de kracht van de nationale bewustwording in Afrika en zei de speciale aard van de vraagstukken in Zuid-Afrika te onderkennen. Maar er zijn bepaalde aspecten in hun politiek, aldus de Britse premier, die het voor ons onmogelijk maken de Unie onze steun en aanmoediging te geven zonder onze eigen overtuiging inzake de politieke bestemming van vrije mensen geweld aan te doen.

De eerste minister van de Unie, Verwoerd, zei in zijn antwoord even openhartig te willen zijn als zijn gast. Wij matigen ons geen kritiek aan op de politiek die de Britse regering bedreigt in de gebieden die onder haar verantwoordelijkheid staan, maar in het onderhavige geval moet ik zeggen, aldus premier Verwoerd, dat wij met hun van mening verschillen. Wij zijn blanken maar wij zijn in Afrika, zo besloot dr. Verwoerd, en dat geeft ons bijzondere verplichtingen.

Verschuivingen in Franse regering verwacht

In Parijs verwachtte men gisteren een serie verschuivingen in de regering. Hoewel officieel nog niet bekend gemaakt in het ontslag van de minister voor Atoomzaken, de Sahara en Franke Overzeese Departementen Soustelle, al wel zeker.

President de Gaulle, pas gewapend door het parlement met speciale volmachten, zet Soustelle aan de kant omdat deze het met zijn Algerije-politiek niet eens is. Of er in zijn plaats een ander komt, valt nog niet te zeggen.

Politieke kringen en pers verwachten ook 't ontslag van de minister van Defensie Guillaumat als diens opvolger wordt 'n pachutisten-officier in Oost-Algerije genoemd.

De regeringsgevolmachtigde voor Algerije, Paul Delouvrier, zal voorlopig in functie blijven. De Gaulle heeft zijn voor genomen bezoek aan Algerije uitgesteld.

Nieuwe Amerikaanse Aardsatelliet mislukt

De Amerikaanse luchtmacht heeft mee gedeeld dat de lancering van een nieuwe satelliet van het type Ontdekker is mislukt. De raket was afgevuurd van de basis Vandenberg.

Kort na de lancering werd al bericht dat geen radiocontact met de satelliet was verkregen. Later bleek dat hij in de dampkring was teruggevallen omdat de tweede trap niet voldoende snelheid heeft gekregen. Het was de bedoeling geweest dat de Ontdekker een baan rond de aarde zou beschrijven via de beïnde polen en dat een 135 kilo wegende capsule naar de aarde zou terugkeren.

Warschau-pact landen doen beroep op Nato.

De acht landen van het Warschau-pact doen een beroep op de Natolanden om in navolging van de Sovjet-Unie hun strijdkrachten sterk in te krimpen. In een verklaring, uitgegeven na hun conferentie in Moskou, wordt verder gezegd dat een hervatting van de kernproeven zal leiden tot een kettingreactie op dit gebied. Overigens zijn de 8 landen van mening dat de omstandigheden voor vuchtbare ontwapeningsbesprekingen nooit zo gunstig zijn geweest als op dit ogenblik. Zij spreken de hoop uit dat de komende topconferentie een keerpunt zal betekenen in de betrekkingen tussen Oost en West. In een door het Russische persbureau Tass verspreid communiqué wordt gezegd dat op de conferentie ook een gedachtenwisseling heeft plaats gehad over het sluiten van een vredesverdrag met Duitsland.

Ontstemming over weigering K.L.M. Landingsrechten

Naar aanleiding van de Amerikaanse weigering om de KLM landingsrechten in Los Angeles te verlenen heeft de leider van de Nederlandse onderhandelaars in Washington, staatssecretaris Stiekel deze afwijzing een geval van flagrante discriminatie genoemd.

Hij zei dat de Amerikaanse houding tijdens het overleg veranderd was. Aanvankelijk hadden de Amerikaanse onderhandelaars de indruk gewekt dat de gevraagde landingsrechten zouden worden toegestaan als men kon aantonen dat de situatie sinds 1957 zou zijn gewijzigd. Maar hoewel deze verandering, met name de komst van straalvliegtuigen, duidelijk kon worden bewezen, bleken de Amerikanen uiteindelijk in hun weigering te volharden.

De heer Stiekel verklaarde dat Nederland het negatieve antwoord zeer ernstig opneemt. Deze afwijzing, zo zei hij, draagt niet bij tot een betere verhouding tussen Nederland en de Ver. Saten.

In Den Haag zei de president-directeur van de KLM, de heer I.A. Aler, dat de Amerikaanse luchtvaartpolitiek gekenmerkt wordt door protectionisme. Gezien het feit dat andere maatschappijen en wel de gevraagde landingsrechten aan de Amerikaanse westkust hebben gekregen, is hier duidelijk sprake van discriminatie. De heer Aler voegde hieraan toe dat elke Amerikaanse maatschappij, indien zij dat wenst, op Nederlands gebied mag landen.

Overigens, zei hij zal de KLM haar strijd om de begeerde landingsrechten niet opgeven.

Uitbreiding handel Nederland - Australië

Een 12 man sterke Nederlandse missie van ondernemers vertrekt eind deze maand naar Australië en Nieuw Zeeland. Zij zullen daar de mogelijkheden bespreken voor Nederlandse investeringen en uitbreiding van de wederzijdse handel. De missie die onder leiding staat van oud-voorzitter van de Koninklijke Jaarbeurs, mr. Fokkema André, zal over zijn bevindingen een rapport opstellen voor het Nederlandse bedrijfsleven.

Grootste kerninstallatie ter wereld te Geneve in gebruik gesteld

In Geneve werd gisteren het proton synchrotron van de Europese organisatie voor kernonderzoek officieel in gebruik genomen. In dit apparaat, het grootste ter wereld in zijn soort, worden atoomkernen tot enorme snelheid gebracht, vrijwel gelijk aan die van het licht. De installatie die de mogelijkheid opent over de gedragingen van atoom deeltjes meer te weten te komen, heeft een middellijn van 200 meter en een omtrek van 700 meter. Dit proton Synchrotron is gebouwd door 13 Europese landen die samen zes jaar geleden de Europese organisatie voor kernonderzoek hebben gesticht, omdat zij elk afzonderlijk de zeer hoge kosten niet konden dragen. De organisatie wordt geleid door onze landgenoot prof. Bakker. De ingebruikneming van het nieuwe installatiecomplex, waarmee al een energie van 28 miljard electronvolt werd bereikt, wordt bijgewoond door 17 geleerden en functionarissen, onder leiding van minister Cals.

West-Europa Unie bijeen

De ministers van Buitenlandse Zaken van zeven landen omvattende Westeuropese Unie menen dat hun organisatie een belangrijke bijdrage kan geven voor de politieke saamhangigheid van West-Europa. De minister zei eergisteren in Londen vergaderden, besloten om voortaan vaker bijeen te komen.

De volgende vergadering zal worden bijengeroepen door minister Luns, die in het tweede kwartaal van dit jaar de raad van ministers presideert.

De ministers die de zes Europa-markt-landen en Engeland vertegenwoordigen, verwerpen een Brits voorstel om het hoofdkwartier van de Unie van Londen naar Parijs te verplaatsen.

Europees parlement in 1962?

De kans bestaat dat er al in 1962 in de zes Europa-markt-landen rechtstreekse algemene verkiezingen worden gehouden voor het Europees parlement.

Dit is in Brussel meegedeeld bij het geraden van een ontwerpconversie die deze verkiezingen moet regelen. Volgens dit ontwerp zal het gekozen Europees parlement 426 leden tellen. Frankrijk, West-Duitsland en Italië zouden er elk 108 mogen kiezen.

Nederland en België ieder 42 en Luxemburg 18. De afgevaardigden die geen instructies of mandaat mogen aanvaarden maar individueel en persoonlijk moeten stemmen, zullen voor vijf jaar gekozen worden. De Europese parlementariërs zullen volgens het ontwerp wel deel van nationale parlementen mogen uitmaken, maar geen ministerschap of een functie mogen bekleden in een der Europese gemeenschappen.

President Eisenhower door Finl. uitgenodigd

De Finse regering en president Kekkonen hebben president Eisenhower uitgenodigd voor een bezoek aan Finland. Het zou plaats moeten hebben voor of na zijn reis naar de Sovjet-Unie in juli. Eisenhower heeft op het verzoek nog niet geantwoord.

Nw-Guinea defensie in de Eerste kamer

Vele leden van de Eerste Kamer zijn bezorgd over de verdediging van Nederlands Nieuw-Guinea. Dit blijkt uit het voorlopig verslag op de begroting van Defensie. Verschillende kamerleden wijzen er daarbij op dat Indonesië van vele landen gevechtsvliegtuigen krijgt, terwijl op Nederlands Nieuw Guinea de Martin Mariners door een vliegverbod zijn uitgesloten.

Deze kamerleden zijn van mening dat er een reeks van maatregelen moet worden genomen om de ongerustheid over de beveiliging van het eiland weg te nemen.

INWIJDING NIEUWE KERK BETHEL—PANTEKOSTA

Op maandag 8 februari zal de nieuwe Bethel-Pentecosta kerk in dienst worden gesteld, door een eerste kerkdienst onder leiding van de evangelist I. Jouve.

Het kerkgebouw is een sierlijke constructie, bij de Prins Bernhard brug gelegen. De materiele kosten bedragen ca. f 30.000.— de arbeidskosten zijn geheel con amore geleverd door de leden der kerk. Velen hebben in de afgelopen jaren hun vrije tijd energie en werkprestaties gegeven om een kerkgebouw te doen vrijrijzen dat werkelijk een sieraad is van de stad.

Het gebouw biedt plaats aan 300 personen in banken, 100 op stoelen, terwijl voor de leden nog 500 staan plaatsen beschikbaar zijn; zodat een gehoor van 900 mensen het gebouw kan vullen.

De inwijdingsdienst wordt gehouden op 8 maart, 18.00 uur tot 19.30 uur. Een openingswoord zal onder ander gehouden worden door de Resident van Hollandia, een vertegenwoordiger der Evangelisch Christelijke Kerk, de heer Kasiepo en de Evangelist Totais.

Vijftig jaar Hollandia

Op maandag 7 maart a.s. viert de Hollandiaanse burgerij het feit dat vijftig jaar geleden Hollandia officieel is gesticht. De organisatie van de feestelijkheden is in handen van het "Comité Viering Hoogtijden" in de wandeling beter bekend als het "Oranjecomité". Voor zover deze plannen thans reeds min of meer vaste vorm hebben aangenomen, mogen wij een tip van de sluier oplichten. De dag wordt begonnen met een landing van KNIL-soldaten, in de uniformen van 1910, die, onder leiding van hun kapitein Sachse de vlag zullen hijsen, waarna zowel het naambordje van de "Kapitein Sachseweg" als het monument "50 jaar Hollandia" zullen worden onthuld. Over dit monument hierna meer.

Vervolgens zullen achtereenvolgens wielervedstrijden en prauwervedstrijden worden gehouden, waarna de ochtend zal worden besloten met "admiraalzeilen", alles behoudens goedkeuring van Z.E. de Gouverneur van deze 7e maart een vrije dag te maken. In de namiddag zal er een optocht van versierde auto's plaats vinden, waarna de Pasar Malam zal worden geopend. Deze Pasar Malam duurt één week, tot en met zaterdag 12 maart, terwijl op dat terrein iedere avond een andere attractie zal worden gegeven, zoals: kronkjong concours met het uitroepen van de kampioenen 1960; Ambonense dansen; boogschieten van papoeas; sportdemonstraties zoals judo, volleybal en tafeltenniswedstrijden alles gepresenteerd door de beste ploegen, c.q. spelers van Hollandia. Het programma wordt nog nader uitgewerkt en t.z.t. volledig bekend gemaakt. Ook zult U d.m.v. de pers op de hoogte worden gehouden.

HET MONUMENT

Reeds thans moet echter de aandacht worden gevestigd op het op te richten monument, dat het gesaneerde centrum van Hollandia zal vervaaren. Het ontwerp kon de goedkeuring van allen, die het gezien hebben, volledig wegdragen en de Adviesraad was enthousiast. Echter - - - het moet bekostigd worden. Het Oranje Comité zal in de komende weken een openbare verantwoording in deze krant houden.

Gecollecteerd wordt er niet. U kunt Uw bijdrage, als individuele bijdrage, dan wel als groepsbijdrage, bij de bekende adressen storten, waarvan wij U noemen: Martens (limonadefabriek), Ir. Boshuizen (RWD), mevrouw Graafland, Firma Nieuwenhuijs, Mr. Adriaansens, alsmede ook bij de Nieuw Guinea Koerier. Welk kantoor zal gezamenlijk de hoogste bijdrage storten? Hollandia zal laten zien dat het burg. rzin kan opbrengen. De verantwoording zal plaats vinden onder het motto:

"Een gift van iedere burger ad. 100 cent Geeft ons het Hollandia Monument"

Post uit Nederland (II)

Waarde Landgenoten over Zee,

Radio, en Uw eigen krant zullen U zeer reeds op de hoogte hebben gebracht van de ontzettende watersnoodramp in het poldergebied Oostzaan (Amsterdam-Noord)

Hoe dit mogelijk was, wie hierin schuld treft, zullen wij thans buiten beschouwing laten. De ramp is gebeurd en nakaarten hierover heeft geen nut. Dat ik er echter nog over schrijf ligt aan het feit, dat ik het volle licht wil laten vallen op de spontane hulpverlening van duizenden inwoners van Amsterdam en elders, die onmiddellijk huisvesting en voeding boden aan het overgrote deel der getroffen. Doch naast deze geïmproviseerde hulpverlening is daar de prachtig in elkaar sluitende georganiseerde samenwerking van de verschillende diensten: politie, marine, N.D.S.M., Rode Kruis etc. etc.

Er is een onherstelbare fout begaan, doch de hulpverlening was in ieder geval perfect. Wanneer later de bewoners terugkeren in hun schoongemaakte woningen, zal er ook voor het bedorven en vernield meubilair schadevergoeding worden verleend, want honderden van hen zijn niet door verzekering gedekt.

En deze tegemoetkoming, en het prachtige samenspel van spontane en georganiseerde hulpverlening, dwingt toch wel respect af. Dat moet Nederland worden nagegeven: wanneer de nood aan de man komt, bij calamiteiten van zo'n ontzettende omvang, dan weet men niet alleen het hoofd koel te houden, doch treedt men doeltreffend en weloverdacht op.

Van ons binnenlandse front naar het buitenland de blik wendend, valt het eerst op de opleving van het antisemitisme, dat een diepere ondergrond verdraagt: de opleving nl. van het

NAZISME
Europa heeft een oude vijand onderschat. De ideologie van de Hitler Jugend is niet dood doch smeult als een alles verterend vuur nog in ontelbare Duitse harten. De golf van anti-semitisme niet alleen in Duitsland doch ook in Hongarije, in Oostenrijk in Engeland etc. etc. is er slechts een symptoom van, doch de kern hiervan liggen veel dieper. In West-Duitsland is men hard opgetreden tegen de tekenaars van hakenkruisen en de besmeurders van synagogen, doch wat helpt het straffen van een 20 tal kladderars, zo lang men de haard van dit alles niet heeft gevonden? Het klinkt goed wanneer Bondskanselier Adenauer in een radiorede zegt:

"Neem gerust het recht in eigen hand. Wanneer U ergens een lummel betrapt bij het kladden van hakenkruisen of bij het plegen van anti-joodse acties, voltrek dan de straf ter plaatse en geef hem een flink pak slaag. Dat is de straf, die hij verdient!"

Kort en krachtig, maar is dit ook afdoende? Wordt hierdoor het kwaad in de kiem gesmoord? Wij geloven het niet. Waarom anders - indien het slechts vlegelachtige uitingen zijn - voltrekt zich dit euvel over zowat de gehele wereld?

Ter geruststelling van de 30 000 joodse burgers in de Bondsrepubliek verklaarde dr. Conrad Adenauer: "U kunt gerust zijn, de regering staat met al haar machtsmiddelen achter U." En tegen het buitenland verklaarde hij dat "in het Duitse volk de dictatuur geen wortel heeft geschoten en dat de weinige nationaal-socialisten die er nog zijn, niet veel kunnen uitrichten."

Wel, we zijn zo vrij het niet eens te zijn met de grijze kanselier. Het ligt in de Duitse volksaard om slaafs te gehoorzamen (Befehl ist Befehl) anderzijds om te overheersen, te veroveren en in een overwinningsoes zelfs de dictatuur te aanvaarden. De Engelsman is individualist, de Duitser is in de eerste plaats de gedijde, gedisciplineerde soldaat. Daarom zou het helemaal niet ongerijmd zijn, indien de oude droom van machtig Duitsland vele duitse jongeren opnieuw in zijn ban houdt. In het communisme zit geen perspectief, maar in de wensdroom van een groot machtig Duits rijk zit het element van bezield eerzucht. Daarom is het opblazende vuur van nationaal-socialisme in de vorm van anti-semitische schendingen zulk een gevaarlijk symptoom.

KOMINFORM. Het Engelse blad "Empire News" meldt in het bezit te zijn van codeberichten van de Kominform waaruit blijkt, dat de communisten de hand hebben gehad in de jongste anti-semitische uitbarstingen in West-Duits-

land.

Dit zou best mogelijk zijn, doch bewijst hierdoor des te meer dat er nog altijd lieden te vinden zijn voor zulke wandaden.

Hoe het ook zij, het is niet gerechtvaardigd om deze symptomen van een herlevend nazisme licht te tellen. Wanneer een regering zulks doet, heeft het niets geleerd uit de wereldoorlog die nog slechts 15 jaar achter ons ligt. Paraat zijn is dus de boodschap.

NIEUW GUINEA ONDER DE LOUPE
Nicolaas Jouwe heeft gemeend het parlement te moeten inlichten over de ontevredenheid onder de Papoea's. Wie echter geheel onpersoonlijk, dus objectief - de ontboezemingen van de heer Jouwe leest, krijgt meer de indruk dat niet de Papoea's, maar Nicolaas Jouwe sendiri ontevreden is. Ontevreden is niet het juiste woord, de heer Jouwe voelt zich min of meer verongelijkt. Van hieruit kunnen wij niet beoordelen of er voor dit onbehagelijk gevoel enige grond bestaat, in ieder geval: van een tegemoetkomende houding van Nederland kan Nicolaas Jouwe verzekerd zijn. Het ligt immers in de lijn der heden-daagse politiek om de onderontwikkelde volken onder de kin strijken?

Laat men dit echter niet misverstaan. Om volkomen onafhankelijk en zelfstandig te zijn is er méér nodig. In de eerste plaats een economische onafhankelijkheid zodat men zijn eigen defensie apparaat, zijn duikboten en afweergeschut, zijn bommenwerpers en troepentransportwagens kan bekostigen, voorts zijn agrarische mogelijkheden kan uitbreiden, zijn stedenbouw kan bevorderen, kanalen en havens kan bouwen en zijn onderwijsinstellingen kan doen uitgroeien tot het normale wereldniveau.

Zoals het thans is, hebben de Afrikaanse en Aziatische volken de neiging zichzelf tot "onafhankelijke, zelfstandige gebieden te verklaren terwijl hun inwendig apparaat nog bekostigd wordt of door de Sovjet of door de USA, of de Unesco en de rest van de wereld. Laat men zichzelf nu eens serieus nemen en de zaken zien in het juiste licht, dan loopt men niet de kans er bij te bungelen als al die halfwassen staten.

VOOR DE VROUWEN
Verpleeghulp en gezinsverzorgsters.
Een prachtig onderdeel van de sociale zorg voor het gezin is wel de instelling van verpleeghulp, wijkverpleegsters en gezinsverzorgsters. In een land waar dienstboden en werksters een sporadisch voorkomend verschijnsel zijn in een huishouden, is de hulpverlening middels wijkzusters, verpleeghulp en gezinsverzorgsters van onschatbare waarde. Bij ziekte van de huisvrouw, of bij een gezinsvermeerdering, wanneer de huisvrouw "uitvalt", kan men de hulp inroepen van het Witte Kruis, Wit-Gele Oranje-Groene of het Groene Kruis. Van de godsdienst die men belijdt, hangt het af of men een Rooms Katholieke of andere dienst inschakelt, geholpen wordt men in ieder geval.

Het verdient daarom aanbeveling bij vestiging in dit land, zich als lid op te geven bij één der bovengenoemde instellingen. Voor f. 2.75 per kwartaal, of f. 10,- per jaar, kan men bij ernstige ziekte of voor een kraamverpleging verzekerd zijn van hulp door hiervoor speciaal opgeleide krachten. Voor lijders aan chronische ziekten, lig-patienten die volslagen hulpbehoevend zijn, is zo'n geroutineerde hulp een niet genoeg te waar deren uitkomst.

Laat men ons niet misverstaan. Deze hulp komt iedere morgen om de patient te wassen en te verzorgen en gaat dan weer heen naar een volgend geval. Men mag niet verwachten dat zo'n verpleegster die als dagtaak minstens 8 patienten - verspreid over een afstand van ongeveer 1 kilometer, doch nog behorend tot haar wijk - heeft te verzorgen, uren bij een patient doorbrengt. Er zijn echter heel wat gezinnen, waar men nog zo a-sociaal denkt, dat ik hieronder even een geval wil belichten.

In een jong gezin van vader, moeder en twee kleintjes, doet het derde kind zijn intrede. De wijkzuster die tevens een kraamdiplooma heeft, wordt er bij geroepen en verzorgt nu niet alleen de kraamvrouw en de baby doch bovendien de twee kleintjes.

Wanneer men het goed bekijkt, behoort het laatste niet tot haar taak. Toch wordt dit voor zo'n zuster doorgegaan als een vanzelfsprekende daad beschouwd. Doch niet alleen dat ze de kleintjes ver-

GLAS : „Heb jij ook gedemonstreerd voor Europees verlof?“

BIJLIEDE : „Waarom zou ik? Ze kunnen mij in Nw. Guinea niet missen.“

CHROESTSJEV KOMT NAAR INDONESIE

Niemand weet met welk doel.

Een Amerikaans journalist te Djakarta schrijft hierover ondervolgend artikel.

Geen enkel van de acht staatsbezoeken die voor 1960 in Indonesie op het programma staan van koningen, koninginnen, eerste ministers en presidenten, heeft zoveel stof doen opwaaien als het bezoek in februari a.s. van Nikita Chroestsjev.

Het bezoek werd eerst zes weken voor zijn komst aangekondigd hetgeen de penen sterk in beroering heeft gebracht, veelal in gunstige zin.

De Pers zegt over het algemeen dat Indonesie dankbaar moet zijn dat Chroestsjev een dergelijke langdurige vlsjfe wil brengen aan deze 3000 km. lange Archipel, slechts een paar maanden voor dat de topconferentie met de westerse naties begint.

In herinnering wordt gebracht dat Chroestsjev aan Indonesie reeds 117 000 000 dollar aan leningen en crediten verstrekt heeft, waarin vervaat de bouw van een groot stadion voor de Aziatische spelen die in 1961 gehouden worden. Verder suggereren de bladen dat het nu de tijd is om de Russische leider een nieuwe lening te vragen om een brug te kunnen bouwen van Java naar Sumatra!

EEN BETREKKELIJK PARADIJS
Het in het Engels verschijnende blad "Times of Indonesia" is van opinie dat Rusland altijd een totalitaire staat is geweest, maar dat het aan Chroestsjev gelaten was om zijn land een nog ongehoorde persoonlijke vrijheid te geven en een nog nooit gedroomde hoge levensstandaard. Rusland is een paradijs in tegenstelling met het barbaarse Chi-

zorgt, ze doet zelfs meer. De afwas, het opzuimen van de kamer. Bij het geval dat ik wilde signaleren, is er zelfs sprake van een kostganger, een militair die de bovenkamer heeft gehoord.

In normale gevallen onderhoudt de huisvrouw deze kamer, neemt het bed af, ruimt de boel op, stofzuigt enz. Dus... heeft de verpleegster dit er nog bij te doen.

Als men nu verwacht dat zo'n jonge knul tenminste zoveel begrip voor de situatie heeft dat hij tenminste z'n bed opmaakt en z'n kleren niet laat slingeren, zou het voor zo'n wijkzuster reeds een prettig dankbaar gevoel geven bij de rest van haar vele bezigheden. Maar noch de kostganger noch de huisvader hadden hiervoor enig begrip. Toen het jonge moedertje eindelijk op mocht en weer aan tafel mee aanzat, zeide ze tot haar man: "Toe Arie, help jij de zuster met de afwas? Ik mag het nog niet doen en de zuster kan dan wat vroeger weg, zodat ze nog wat aan haar zaterdagmiddag heeft."

Met een wrevelig gezicht zegt de echtgenoot gemelijk: "Nou vooruit dan maar. Als je maar niet denkt dat dit ene geval precedenten schept voor andere dagen."

En dan te denken dat het hier een schattige jonge wijkzuster betreft! Hoe zou de reactie zijn geweest bij een draak met haar op de tanden? . . . . .

na van het heden, aldus het blad.

Niemand weet precies waarom de sterke man der Sovjets het verkoos om op dit ogenblik Indonesie te bezoeken.

Enkelen vermoeden dat hij door dit bezoek alleen maar de nalatigheid van Eisenhower, die bij zijn laatste trip niet naar Indonesie kwam, wil uitbuiten.

Een ander standpunt is dat Chroestsjev voor de aanvang der topconferentie, wil accentueren dat hij evenals Eisenhower ook het oosten bereisd heeft en evengoed het Aziatische standpunt kent.

Eveneens zijn er die vermoeden dat Rusland lesloten heeft tussenbeide te komen in de ernstige controverse tussen Indonesie en communistisch China.

In de laatste maanden van 1959 werden de Chinezen op het platteland van Indonesie gedwongen hun zaken in de steek te laten. Op enkele plaatsen werden zij alleen gedwongen hun winkels te sluiten, maar mochten in hun huizen wonen, op andere plaatsen zoals West-Java werden ze uit hun huizen verdreven en in kampen gezet.

De Indonesische autoriteiten beschuldigen het Chinese gezantschap er van zich te bemoeien met interne aangelegenheden van het land en de vroegere firtations tussen Indonesie en Rood-China na men een einde.

Tot nu toe is Chroestsjev neutraal gebleven in de kwestie van China met de andere Aziatische landen. Het Indonesische Gouvernement vermoedt niet dat Chroestsjev wil bemiddelen tussen Rood China, maar het wil zo ver gaan om te zeggen dat de acties van China in India het communistisch prestige in het Verre Oosten verzwakt hebben.

De reis van Croestsjev zou dan bedoeld zijn om de reputatie van het communisme in Azie te verbeteren. Voor de Russische bezoekers zullen uitgebreide veiligheidsmaatregelen genomen worden. Het moordcomplot enkele jaren geleden tegen de Russische president Vorosjilof, gedurende zijn reis in Indonesie is men nog niet vergeten. Het werd pas een uur voordat de president zou passeren ontdekt.

Anti-regerings elementen, in de hoop de regering in moeilijkheden te brengen, hadden zich in uniformen van de militaire politie gestoken. Een man van de veiligheidsdienst kreeg de samenweerders in de gaten, omdat ze armbanden droegen die op dien dag niet in gebruik waren zij werden juist op tijd gearresteerd en de trip van de Russische president ging ongestoord voort.

Kerkdiensten

Evangelisch Christelijke Kerk
Zondag 7 februari 1960

Hollandia:
Pauluskapel 08.30 uur Dr. F.C. Kamma
Kloofkerk 18.30 uur Ds. J. Drost.
Chr. Mil. Tehuis (Marine Kamp gem.)
08.45 uur Ds. A.M. Middag.
Hollandia-Binnen:
Nieuwe Kerk 08.30 uur Ds. W. Sirag
Nieuwe Kerk 17.00 uur Ds. J. Drost
Sentani 10.15 uur Ds. W. Sirag

F.

Onder de bruggen van genadeloos Djakarta sterven Nederlanders

Zij kreperen van „spijt”

Omdat zij het waagden met het advies van „Den Haag”

De Haagse redactie van „De Telegraaf” schrijft:

DE nacht volgende op de avond dat in het Concertgebouw in Amsterdam grote en kleine Nederlandse kunstenaars medewerkten aan het grootse tv-programma „Rudt een — Marokkaans — kind” krepeerde onder een brug over het oude Molenvliet in Djakarta een **NEDERLANDS** kind.

En het gebeurde in die dagen dat een tot ontroering en barmhartigheid gebracht Nederland meer dan f. 2 miljoen bijeen bracht voor het kleden van 32.000 Marokkaanse kinderen, terwijl op het oude Koningsplein in Djakarta NEDERLANDSE kinderen de lompen over zich heen trokken onder de avondlijke tropen hemel van een land, waar voor hen geen plaats (meer) is.

En het gebeurde in diezelfde dagen dat de Nederlandse minister van Maatschappelijk Werk, mejuffrouw dr. M. A. A. Klompé, op het podium van het Concertgebouw verscheen om de miljoenen tv-kijkers in Nederland „warm te maken” voor het wereldvluchtelingenjaar 1960, terwijl zij zweeg van de rapporten die haar zijn uitgebracht door protestants-christelijk en rooms-katholieke kerkelijke autoriteiten over het onvoorstelbare leed in Nederlandse gezinnen in Indonesië.

Rapporten die vertellen:

Het gezin bestaat uit man, vrouw en 4 kinderen van wie 2 in Nederland, 'n 20 jarige dochter is 3 dagen en nachten opgesloten geweest in een kamer met een Indonesische wellusteling. De ouders hebben gedurende deze dagen het gegil van hun gemarteld en ontvaard kind moeten aanhoren, zonder te kunnen helpen.

Of: „het gezin bestaat uit man, vrouw en 2 kinderen. De oudste dochter is gehuwd. De jongste dochter, 19 jaar oud is thuis. Zij is verkocht. De vader is geestelijk zo geknakt, dat hij een beroerte heeft gehad en zijn beide benen verlamd zijn.

HIJ ZWEEG

Het was de minister van Justitie, mr. A.C.W. Beerman, die 19 november jl. de leden van de Tweede Kamer inlichtte over de Nederlanders-spijtoptanten in Indonesië. En de minister zeide tot hen: „Er is geen levensgevaar. Wel zijn de economische omstandigheden moeilijk.”

De minister zweeg van de ellende, neergelegd in de brieven en — officiële — rapporten hem uitgebracht.

HIERVAN: „Het gezin bestaat uit man, vrouw en 6 kinderen. De man is thans werkeloos en woont onder de meest droeve omstandigheden ergens in Borneo. De kinderen bezoeken al sedert geruime tijd geen school meer. Zij komen praktisch niet buiten vanwege de plagerijen van de omgeving.

HIERVAN: „Het gezin bestaat uit man, vrouw en 7 minderjarige kinderen. De vrouw werkt in een hotel. Zij moet wel om — onder zeer armoedige omstandigheden — te kunnen blijven. De kinderen gaan niet meer naar school. Zij zijn praktisch zonder toezicht. De vrouw dreigt af te knappen. Het gezin wordt met volslagen ondergang bedreigt.”

HIERVAN: „Het gezin bestaat uit man, vrouw en 7 minderjarige kinderen. De man diende tijdens de oorlog bij het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger. Hij werd geïnterneerd Van 1946-1948 was hij weer militair. Voor zijn moedig gedrag werd hij onderscheiden. Hij heeft nu t.b.c. Ook een van zijn kinderen is aangetast. 't Kan moeilijk herstel vinden. Opnemings van deze Nederlanders ligt niet gunstig. Zij behoren immers tot de paria's. De woning is onlangs gevorderd door de Indonesische autoriteiten. Er is geen andere woning beschikbaar gesteld.”

... ONDER DRUK

Het zijn de naakte feiten van hoe het Nederlanders is vergaan die in de jaren 1949-1951 opteren voor het Indonesische staatsburgerschap. „Spijtoptanten” heten ze nu in de officiële stukken. Ne-

derlanders die „spijt” hebben van hun „keuze”. Een „keuze” die geboren werd onder de druk van Den Haag; onder de druk van de — onverantwoordelijke — verklaring die de Nederlandse Hoge Commissaris, A. Th. Lamping, in Djakarta aflegde.

Dat gebeurde op 8 december 1951; enkele dagen voor het verstrijken van de termijn, waarbinnen het voor Nederlanders mogelijk was als gelijkberechtigden in het soevereine Indonesië te worden opgenomen.

Duizenden Nederlanders — in het oude Indië geboren en getogen — hadden nog geen beslissing genomen. Weifelden. Geloofden niet in de gelijkrechtigheid; in die open — armen — ontvangst.

Deze Nederlanders hechtten aan het rood-wit-blauw. aan het land — hun land waarvoor zij in de donkerste uren van de Japanse bezetting en de bersiap-tijd hun leven veil hadden of wier familieleden ermee betaalden. Betaalden met hun hoofd onder een Japanse samurai-zwaard of met hun gemarteld lichaam aan het kruishout van Indonesische nationalist.

HET HOGE WOORD

DUIZENDEN van deze landgenoten gingen op die 8e december 1951 door de knieën, toen de Nederlandse Hoge Commissaris, A. Th. Lamping — vertegenwoordiger van de regering-Drees — in Djakarta verklaarde:

„Vele reeds van geslacht op geslacht in Indonesië gevestigde families zijn als gevolg van de soevereiniteitsoverdracht in feite vreemdeling in eigen land geworden. De Nederlandse regering heeft bij herhaling als haar mening te kennen gegeven, dat zij de aanvaarding van het staatsburgerschap van Indonesië voor de op dit land georiënteerde Nederlanders de meest natuurlijke oplossing acht. Nu de optie-termijn bijna is verstreken, moet men echter constateren, dat nog slechts een klein gedeelte het Indonesische staatsburgerschap heeft aanvaard. Hieruit blijkt wel dat de beslissing — hoe voor de hand liggend zij voor velen ook moge lijken — toch moeilijk is.

Aan de Indo-Europese Nederlanders die terugschrikken voor de draagwijdte van de beslissing om voor het Indonesische staatsburgerschap te opteren, zou ik willen voorhouden, dat zij met het nemen van die beslissing, welke hun na rijp beraad de juiste lijkt, ook tegenover het nageslacht verantwoord zijn.

Niet aanvaarding van het Indonesisch staatsburgerschap door hen die in Indonesië toch als hun eigen vaderland beschouwen, zou kunnen leiden tot verkleining van de arbeidsmogelijkheden en dus tot verzwaring van de strijd om het bestaan voor een deel van de Indo-Europese groep. Dit is een ernstige consequentie die men in het besef van zijn verantwoordelijkheid tegenover zich zelf zowel als tegenover zijn nakomelingschap moeilijk zal kunnen aanvaarden.”

... OF ONTSLAG

Deze woorden van Hoge Commissaris Lamping — ingegeven door Den Haag — braken het laatste verzet in de Indisch-Nederlandse geleerden. Bij duizenden kozen de in het oude Indië gewortelde landgenoten voor het staatsburgerschap van de republiek Indonesië. Bij duizenden dreef de Nederlandse regering Nederlandse mannen, vrouwen en onmondige kinderen in de armen van president Soekarno; brak zij de ruggengraat van hen die drie eeuwen de ruggengraat vormden van het Nederlandse bestuur in Oost-Indië: de Indische Nederlanders.

Ook een deel van het Nederlandse bedrijfsleven in Indonesië drukt door op de vertwijfeling in de Indisch-Nederlandse geleerden. Zij stelde deze landgenoten

In nevensstaand artikel, ontleend aan de „Telegraaf” van 23 Januari jl., worden de toestanden waaronder blijkbaar nog vele (ex) Nederlanders in Indonesië leven, op even realistische als dramatische wijze getekend. Hoewel de mogelijkheid voor spijtoptanten om de Nederlandse nationaliteit te herkrijgen inmiddels is veruimd, ziet het er niet naar uit dat de schrijnende nood spoedig zal zijn gelenigd.

Van hieruit kunnen wij niets of weinig doen om de opzending van deze ellendigen naar Nederland te bespoedigen.

Wel kunnen wij hun (hopelijk tijdelijke) nood helpen verzachten. Nederlandse ingezetenen van Nieuw-

zenuwinrichting of onder een brug. Afgeleid van de verschrikkelijke brieven; beden om hulp waarin staat: „Je weet niet wat het is je hongerende kinderen in de ogen te moeten zien en te zeggen „ik heb niet meer.” Het zijn deze Nederlanders die zich dagelijks te pletter lopen op het ambtelijke apparaat van de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in In-

Guinea, wij hebben het plan om een steuncomité in het leven te roepen tot hulp aan deze vergeten groep. En wij willen straks bij U aankloppen om geld. Het in te zamelen bedrag hopen wij aan kerkelijke organisaties in Indonesië ter voorziening in de gevallen van de ergste nood, te zenden.

Wij Nederlanders in Nieuw-Guinea hebben allen onze eigen moeilijkheden, maar wat zijn die vergeleken bij de bittere ellende welke hiernaast wordt geschilderd?

Wij hopen wanneer in de komende week een beroep op U wordt gedaan, dit niet te vergeefs zal zijn.

Redactie.

voor de keus: Indonesisch staatsburger worden of ontslag.

Het motief: „in onze bedrijven moeten wij straks een groter percentage Indonesiers opnemen. Wij hebben liever tot Indonesiers genaturaliseerde Nederlanders, dan echte Indonesiers.” Soms ook werd bij naturalisatie promotie in het vooruitzicht gesteld.

DEUR DICHT

Een verschrikkelijke levenswissel was getrokken op het geweten van tienduizenden Nederlandse ouders. Door het optreden voor het Indonesische staatsburgerschap ontamen zij tegelijkertijd hun minderjarige — kinderen de Nederlandse nationaliteit.

Voor de „hardnekkigen” die alles wilden opgeven voor het behoud van hun Nederlandse nationaliteit en in Nederland een nieuwe toekomst bouwden, gooide Den Haag de deur dicht.

„Overtocht zelf betalen en garantie overleggen voor onderdak en onderhoud in Nederland.

Alleen de vermogenden waren in de gelegenheid aan deze „kapitale” voorwaarde van de (in meerderheid socialistische) Nederlandse regering te voldoen. Achter bleven de onvermogenden. Overgeleverd aan het ongewisse van het Indonesische staatsburgerschap. Aanvankelijk nog beschermd door de papieren paraplu van de Unie-statuuut. Na de eenzijdige opzegging van het statuut door Indonesië brak ook deze laatste strohalm de laatste band met Nederland.

NEDERLANDERS

ACHTTIENDUIZEND kilometer ver van Den Haag, waar een Nederlandse regering diep in 's rijkszak tastte voor miljoenenhulp aan de „onderontwikkelde gebieden,” gleden duizenden landgenoten naar het pauperisme. Honderden tot Indonesiers genaturaliseerde Nederlanders werden uit hun betrekkingen gestoten; Nederlandse scholen gesloten; gezinnen uit hun woningen gezet. Voor velen bleef nog slechts de weg naar de kampong open.

Door, te midden van een vijandige Indonesische gemeenschap van dikwijls bedenkelijk allooi, gingen en gaan vandaag nog Nederlanders hun lichamelijke — en kinderen de morele ondergang tegemoet.

In het tropische duister van 't oude Koningsplein verkopen jonge Nederlandse vrouwen hun lichaam. In de krankzinnigengesticht verdwijnen de landgenoten voor wie de nood hoger steeg dan tot aan de lippen.

In de gevangnissen sluiten de deuren zich achter de — Nederlandse — kinderen, die, gedreven door de honger, hun handen niet meer thuis konden houden.

Onder de bruggen, slapen de moeders met hun kinderen; voor wie zelfs in de kampong geen plaats meer was. Nederlandse moeders; Nederlandse kinderen; door een Nederlandse regering in de verpaupering van het Indonesische staatsburgerschap gedreven

TEGEN DE MUUR

Dat gebeurt nu; in dezelfde dagen dat in Nederland 32.000 Marokkaanse kinderen gekleed worden; in dezelfde dagen dat een tot ontroering en barmhartigheid gebracht Nederland wordt afgeleid naar het wereldvluchtelingenjaar 1960 naar de vluchtelingenkampen in West-Duitsland. Afgeleid van de ellende waar onder landgenoten spijtoptanten in Indonesië wegnakken. In een kampong, een

onesië. Deze verschoppelingen die weg zouden willen kruipen uit de Indonesische helstaat. Bij de diplomatieke vertegenwoordiging in Djakarta ligt hun laatste (levens) kans; daar proberen zij het Nederlanderschap terug te krijgen en of toegelaten te worden in het land dat in 1956 — terecht — zo vol erbarmen 3000 Hongaren opnam: Nederland.

Daar bij de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in Djakarta spelen zich tonelen af, waartegen de tv-beelden van ds. Nieuwenhuyzen uit de Marokkaanse kampen verbleken; waartegen de woorden, gesproken en geschreven over de vluchtelingenkampen in West-Duitsland, het karakter krijgen van hypocrisie. Liefdadigheid die niet in eigen huis begint is schijnheiligheid.

NEERBUIGEND

Dit is een fragment uit een brief die handelt over het optreden van Nederlandse ambtenaren op de diplomatieke vertegenwoordiging in Djakarta:

„Badend in de glorie van hun onaangestaste Nederlanderschap zien zij van hun veilige hoogte neer op de stakkerds die men met zo'n fraai woord spijtoptanten noemt. Zij wanden zich op 'n best met neerbuigende vriendelijkheid tot de stroom van smekelingen en luisteren met een half oor naar de verhalen van ellende. Zij zijn immers goede Nederlanders, die nooit en te nimmer hun Nederlanderschap hebben verloochend?”

En dit is de inhoud van de briefjes die bij honderden door de diplomatieke vertegenwoordiging worden uitgeschreven:

„Op Uw verzoek om toelating in Nederland moet onder de huidige omstandigheden na ernstige overweging afwijzend worden beslist.”

Dit zijn de briefjes die bij honderden Nederlanders het begin van het maatschappelijk einde hebben ingeluid; briefjes die de hand deden en doen grijpen naar de bedelnap; die leidden en leiden tot prostitutie, tot de ondergang onder een brug ergens in Djakarta.

Het zijn verschrikkelijke consequenties van de kille cijfers uit Den Haag: „2000 spijtoptanten per jaar naar Nederland”. Het is het maximum wat de minister van Justitie, Mr. A.C.W. Beerman kan opbrengen.

HET GETAL

10 000 spijtoptanten — noodgevallen — wachten in Indonesië.

Het betekent dat over vijf jaar de laatste spijtoptant in Djakarta aan boord kan gaan; het betekent ook dat het laatste schip niet meer volgeboekt zal zijn.

Over vijf jaar, excellentie, heeft het „probleem” van de spijtoptanten zichzelf opgelost. Aan paupers en paria's is in een Oosterse maatschappij geen lang leven beschoen.

Of, zoals Mr. Dr. C. Berkhout het in de Tweede Kamer duidelijk stelde: „Men mag deze zaak niet aan getallen binden. Men stelle zich voor: er liggen 12 dronkelingen in het water; dan kan men toch ook niet zeggen: wij redderen er 10 en die andere twee moeten maar zien wat zij moeten doen. Evenmin kan men ten aanzien van dronkelingen zeggen: wij komen morgen nog wel eens terug.”

Het motief dat minister Beerman voor zijn „bekrompen” aantal van 2000 spijtoptanten aanvoert is dit: „Wanneer men een principieel besluit tot de algehele toelating van de groep spijtoptanten wil

(Vervolg op pag. 4.)

(vervolg van pag. 2)

nemen, moet men zich wel realiseren, dat dat rond 50.000 mensen zouden kunnen worden.

Het getal bepaalt dan het principe. Niet de mens. Het is ongelukkig dat men zich laat leiden door de gedachte van wat "zou kunnen worden" en hieraan 10.000 landgenoten opoffert. Tienduizend mensen voor wie iedere dag in Indonesië er één te veel is. Tienduizend mensen die gered moeten worden. Niet over vijf jaar. NU.

HUN "BLOEDGROEP"

Even ongelukkig is het dat de regering naar diplomatieke verleggenwoordiging in Djakarta (nog) laat werken met "biologische" richtlijnen, waarbij het percentage Nederlands bloed in de Indisch-Nederlandse aderen mede bepalend is voor 't terugkrijgen van 't Nederlandschap. Men vraagt zich toch wel af waar een Nederlandse regering de moed vandaan haalt stelling te kiezen tegen de apartheidspolitiek in Zuid-Afrika, terwijl Nederlandse ambtenaren in

(Advertentie)

Ondanks alle kritiek
hulde aan het
BESTUUR
C.W.N.G. - PERSEKTING

NIMROD

Djakarta de "bloedgroep" van spijtpotanten onderzoeken. Hypokritischer politiek is nauwelijks denkbaar.

Dezer dagen is in Nederland een grote jeugdactie gestart onder het motto "Doe open". De actie is bedoeld om 377 jonge Nederlanders en 390 jonge Polen uit de Westduitse vluchtelingenkampen Obnastede en Friedrichsfeld te helpen. Zij worden naar in "vervallen en rottende barakken."

Volgende week start in Den Haag--op

Gemeubileerde villa's en bungalows te huur met garage, met en zonder Centrale verwarming en voorzien van alle moderne comfort, aan hoofdweg tussen Apeldoorn en Arnhem. Bij dorp, bushalte, Bosrijke omgeving; 5 min. van school voor grote en kleine gezinnen.
P. v. Iwaarde, Arnhemseweg 578
Beekbergen, Veluwe, Nederland.

RADIOGRAMMA:

ZATERDAG 6 FEBRUARI 1960

20-00 Herhaling Nieuws; Aansluitend: Weerbericht.

20-15 Muziek op verzoek.

21-00 "High Society": muziek en zang van de geluidsband van de gelijknamige film met o.a. Bing Crosby, Grace Kelly, Frank Sinatra en Louis Armstrong & zijn band.

21-32 Het Normann Luboff koor.

21-47 Pasodobles door Marcel Feyoo en zijn orkest.

21-57 Two tickets to Paris: Richard Hayman en zijn orkest.

22-15 Donsmuziek tot besluit door het orkest van Edmundo Ros, afwisselend met zang door Peggy Lee.

22-30 Sluiting.

initiatief van de Oecumenische Jeugd-raad—een actie voor 1 miljoen vluchtelingen uit communistisch China in Hongkong.

Het zijn nobele doelen. Huichelachtig echter tegen de achtergrond van de gebeurtenissen in Indonesië. Het is de Nederlandse jeugd niet kwalijk te nemen dat zij aan de jeugdige landgenoten in Indonesië voorbijgaat.

"Vergeef het hun" want zij weten niet beter.

ZIJ WETEN BETER

KWALIK en huichelachtig blijven wel de "Redt een kind"-actie en de opwekkende woorden van een minister van Maatschappelijk Werk voor de wereldvluchtelingen, zolang er onder de bruggen van Djakarta nog Nederlandse moeders slapen met Nederlandse kinderen, zolang er 's avonds op het Koningsplein jonge Nederlandse vrouwen hun lichamen verkopen; zolang er op datzelfde plein Nederlandse kinderen de lompen over zich heen trekken.

Want én de zo Marokkaans bewogen ds. Nieuwenhuizen én de tot barmhartigheid oproepende minister Klompé weten beter.

Weten, dat in het moeras van de Indonesische maatschappij NEDERLANDSE kinderen hulpeloos wegzinken. Omdat er voor hen geen plaats meer was. Zelfs niet in "VERVALLEN OF ROTTENDE BARAKKEN", hun dak is de hemel.

KRIPIK EN KRU-PUK

GEVAARLIJK SPEL

Ité, waar komt dat vandaan, zei Tom tegen zichzelf, en raapte het papiertje op. Het zag er oud uit en op de vouwen was het bijna doorgesleten. Toen hij het open maakte, bleek het een brief te zijn, waar "lieve ouders" boven stond. Maar tijd om te lezen, had hij nu niet. Er was nog zoveel te sjuouwen en in te pakken. Vanavond dan maar dacht hij, en slopte de brief in zijn zak. Maar 's avonds kwam er van het lezen ook niets, want toen stond de hele familie op Schiphol, nam van iedereen afscheid en stapte in het vliegtuig naar Nieuw-Zeeland.

En omdat Tom voor de eerste keer van zijn leven in een vliegtuig zat, was er zoveel te zien en te bekijken, dat hij het papiertje helemaal vergat.

Pas toen op het vliegveld in Sydney zijn zakken afzocht naar een stukje kauwgom, voelde hij het briefje weer. Straks in het vliegtuig beslist kijken, zei hij tegen zichzelf.

En toen het vliegtuig dan ook nog maar met de miljoenen lichtjes van Sydney achter zich gelaten had, had Tom zich al op een hoekplaatje verschaft, deed het lampje boven zijn stoel aan en begon te lezen.

"Lieve ouders, las hij," het is al wel heel lang geleden, dat U nog iets van mij hebt gehoord. Ik durfde U niet meer te schrijven, nadat ik zo plotseling verdwe-

EERSTE VERANTWOORDING
HOLLANDIA MONUMENT
"Een gift van iedere burger ad- 100
cent geeft ons het
HOLLANDIA MONUMENT
B.V. D. Hollandia f. 113.—
WIE VOLGT?"

Wij geven met blijdschap kennis van de geboorte van ons dochtertje en zusje:
LINDA

H. Terlaak-
M. Terlaak-Martens.
Rudy.
Hollandia, 5 februari 1960

REX HAVEN:

In verband met de enorme lengte van de film:

"PEYTON PLACE"

zijn de prijzen verhoogd t.w. van f. 2,50 tot f. 3,—; van f. 1,75 tot f. 2,—

Zondag 7 febr. in REX HAVEN:

Matinee aanvang 10:30 uur, de film

"ZORRO'S ZOON"

kinderen f. 1,50; ouders normale prijs.

REX Hollandia-Binnen vertoont op:

7-2 "Fort Bowie" Opstand der Apachen

8-2 "Peyton Place" Dorp der verderf

18 jaar en ouder.

9-2 "Ivanhoe"

REX CENTIFAR:

8-2 "De drie Muskieten"

7-2 "Ivanhoe"

ORIENT THEATER vertoont heden 6-2 en morgen 7-2

"THE BRIDGE ON THE RIVER KWAI"
Slecht één voorstelling per avond, aanvang 20:00 uur.

Dagelijks gelegenheid tot telefonische plaatsbespreking onder no. Hla-135

Vanaf maandag 8-2: De grote karakter-speler en de ster van vele beroemde films: Paul Muni in de fel dramatische film:

"THE STRANGER ON THE PROWL"

Hedenspelers: Joan Larring en Vittorio Mannolo.

Het kind van de stoppen, opgejaagd als een dolle hond!

De film, die U zal vastkluisteren aan Uw stoel, beklemmend, dramatisch, aangrijpend!

Sterk en subliem filmspel

Holl.-Binnen heden: Putra Bertopeng.

Zaterdag 13 febr. groot "HAWAIIAN CONOURS". Acht deelnemende bands

Na afloop "Hawaiian night" m-m-v. de "Five Rockets". Demonstratie originele Tongga en Hula-hula dansen ed.

Entree Zigeleden f. 1,50; niet leden f. 2,50. Geen reservering van plaatsen.

Aanvang 20:30 uur. Toegangskarten vanaf 8 febr. verkrijgbaar bij Zigebestuursleden en bij restaurant Ma Pan-taiweg Holl.-Binnen.

Taarten gebak, fondantjes, spitsjes, cake makana, ketjil, salades.
DE VAKMAN.

Langs deze weg danken wij vrienden en kennissen en vooral het personeel van de Havendirectie, de Technische Dienst, de Centrale afdeling te Hollandia en ook de leden van s.v. VIOS, voor de beloofde belangstelling bij ons huwelijks ondervonden.
Fam. A. Rijkse-Brouwer.

Maandag opent

"KOFFIEHUIS HOLLANDIA"

toe danokant, Haven Geopend van 07:00 — 18:00 uur

Hedenavond verwacht:

VERSE DRUIVEN

"SELECTA"

TE KOOP: electrolux ijskast 60 ltr. z.g.a.n. met toebehoren. Vraagprijs f. 600,—; radio f. 50,—; Agfa kleinbeeld f. 50,—. Tel. 192 tot 14:00 uur.

LUCHTPOSTSLUITINGEN IN DE KOMENDE WEEK.

Maandag: Merauke - Tanahmerah - Biak (extra 06:30 u;)

Dinsdag: Wamena.

Woensdag: Biak—Manokwari—Lae—Sydney.

Vrijdag: Biak - Manokwari - Sorong - Amsterdam - Djakarta.

Zaterdag: Biak - FakFak - Sorong - Manokwari - Amsterdam.

VERTROUWDE

PREPARATEN

VITAMINES

Hoogwaardige Aceplex-Multi dragees, Aangenaam smakende Vitamine-C tabletten in praktische kokers

ZONNEBRANDEMULSIE

voor bescherming zonder dat de huid glimt

JODIUMTINCTUUR

in onbreekbare verpakking

VERZACHTENDE THIJMSTROOP

PRAKTISCHE HUIDZALVEN

voor verzachting en desinfectie

Te koop aangeboden:

1 Volkswagen Pick-Up 1 jaar oud. In zeer goede staat. 26000 km. gelopen.

1 Chevrolet Pick-Up 3/4 ton 1954

Te zien en te bevragen: Zendingskantoor Berg en Dal Hla-160

KRANT

Weet je wat ik zag?
Op een dag?
Een klein meisje,
Dat at een ijsje.

Moedertje.

Mijn zusje Liesje was op een dag ziek. Ansjje riep ze "Ik voel me zo naar! Het is net of de kamer draait." Meester vertelde dat de aarde draait, nu weet ik dat dat waar is.

Ansjje.

Zoek de bloemen en plantennamen. De oplossing vind je hieronder.

1 Moeten wij nog langer beraadslagen? Zet Piet tegen Jan.

2 Zeg Kees, gaf jij een klap? Per ongeluk meneer.

3 Malle Lies. Wat doe je nu zei moeder.

4 Brei eens wat lossen Inge! zei juf.

5 Wie is daar? Een klant An, antwoordde Marietje.

1 Gerbera 2 Klapper 3 Lelie 4 Seringa 5 Lamtana

DIT IS VAN MIJ.

Beste kinderen, Er kwamen twee brieven binnen. Beide van meisjes.

Wij rekenen erop dat de volgende keer de jongens ook van de partij zijn!

Sturen jullie je gedichtjes, verhaaltjes of mopjes naar: Kripik en Krupuk,

Nieuw-Guinea Koerier, O'anjelaan, Hollandia.

Weet je nog, dat je ook een schuilnaam mag gebruiken?

Daaaaaaaag,

Kripik en Krupuk.

